

gere videre og opfylde deres Forpligtelser, og det kan de kun, hvis Staten ogsaa paa dette Omraade yder Støtte.

Harboe: Det er ikke helt tiltalende paa det faktiske Grundlag, som foreligger med Hensyn til de økonomiske Virkninger af denne Lov, at skride til en Fornydelse for seks Maaneder. Imidlertid maa vi fra det konservative Folkepartis Side anerkende, at dette Lovforslag er en, jeg kan maaske sige, sørgelig Nødvendighed. For et Aar siden laa Situationen tilsyneladende noget lysere. I Slutningen af Marts 1920 var der omkring 17 000 arbejdsløse, nu et Aar efter er Tallet omtrent 77 000. Vi maa altsaa erkende, at Situationen er skærpet meget betydeligt, og at dette Lovforslag paa ingen Maade lader sig afvise. Jeg forstod af de to ærede Medlemmer, der førte Ordet paa Venstres (Lillelund) og Socialdemokraternes (J. P. Nielsen) Vegne, at man ikke fra deres Partiers Side begærede dette Lovforslag henvist til et Udvalg, og jeg skal bemærke, at forsaavidt det ikke maatte blive forlangt fra anden Side, vil mit Parti heller ikke forlange Udvalg nedsat til Behandling af dette Lovforslag.

Men om det end maa erkendes, at dette Lovforslag er en Nødvendighed, vilde man dog tage ganske forkert paa hele Situationen, hvis man mente, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet paa nogen som helst Maade var løst med Vedtagelsen af dette Lovforslag. Dette er en Nødhjælp, en nødvendig Nødhjælp, men det er ikke nogen Afhjælpning af Ondet. Det er naturligvis svært nok at komme til en virkelig Afhjælpning af Ondet, naar det for forskellige Partier synes at være mere vigtigt at vifte med gamle Doktriner og at anvende sin største Kraft paa at puste Liv i saadanne svindsottige Spøgelser, som ikke kan taale den skarpe økonomiske Vind, der nu blæser. Jeg vilde ønske, at man snart kunde blive klar paa, at disse Doktriner — jeg tænker naturligvis paa Doktrinen om Frihandel, og hvad dertil hører — er uhjælpelig viede til Døden, trods alle mulige Anstrengelser for at holde Liv i dem. Dette er noget, som man har indset i Udlandet. Der forberedes i Øjeblikket i England — saa vidt jeg ved, er noget lignende gennemført i Svejts — meget alvorlige Forholdsregler til Støtte af Industrien for at undgaa, at det nationale Arbejde ødelægges, og disse Forholdsregler, som man dels har truffet, dels staar i Begreb med at træffe, staar i meget skarp Modsætning til de Teorier, som de Mænd tidligere har hævdet, der nu gaar i Spidsen for at faa

undlivet disse gamle Kludedukker. Under Lloyd Georges Førerskab foretager man i England meget vidtgaende Forberedelser til Industriens Beskyttelse, specielt overfor den lave tyske Valuta. Jeg vil ikke haabe, at den danske Regering med sin sidste Erklæring angaaende disse Forhold har sagt det sidste Ord. Siden dette Ord blev udtalt, er der passeret overordentlig meget rundt omkring i Udlandet, som kunde gøre det meget paakrævet, at Regeringen tog hele Spørgsmaalet op til fornyet Behandling. Man skulde nødig Landet over faa det Indtryk, at med den Stilling, som Regeringen en Gang har indtaget, er det sidste Ord sagt fra Regeringens Side, thi den har i Virkeligheden ikke indtaget noget som helst Standpunkt andet end det rent negative, og det rent negative afhjælper ikke Arbejdsløsheden, saa lidt som Love af den Art, vi nu staar i Begreb med at vedtage, gør det.

De Forholdsregler, man tager i Udlandet i meget vidt Omfang, vil tvinge den tyske Eksport ind over de neutrale Lande, vi vil her faa en Import fra Tyskland af et hidtil ukendt Omfang, og tager vi ikke vore Forholdsregler, vil den danske Industri møde ikke med 77 000 arbejdsløse men med Tusinder og atter Tusinder flere. Hvad vil man gøre derimod? Vil man blot sidde stille med Hænderne i Skødet og indtage det negative Standpunkt, at man ingenting vil gøre, og saa ganske stille lade de arbejdsløses Hær vokse. Det er et Standpunkt, som vil medføre, at vi mange Gange senere vil komme til at beskæftige os med Love af den foreliggende Art, Love, som vi dog alle maa erkende er en sørgelig Nødvendighed. Nu siges det, at Trafikministeriet i Øjeblikket beskæftiger ca. 3 000 Mand ved Arbejder, som ikke er absolut paakrævede. Det er saare vel, at Trafikministeriet kan gøre dette, men det betyder overordentlig lidt i Forhold til Arbejdsløshedens Omfang. Noget vilde det hjælpe, hvis man tog det ganske skarpe og konsekvente Standpunkt, at hverken Staten eller Kommunerne betalte Understøttelse til Arbejder, hvor man uden aldeles tvingende Nødvendighed anvendte saadanne Frembringelser fra Udlandet, som man i og for sig kunde faa herhjemme, selv om de var noget dyrere. Jeg har berørt dette Spørgsmaal før fra dette Sted og skal gentage det, at jeg naturligvis indser, at dette Spørgsmaal har to Sider, men i Øjeblikket, naar Arbejdsløsheden har antaget saa stort et Omfang, som den har, maa de Betæneligheder, der kan møde fra anden Side, navnlig med Hensyn til Valutaspørgsmaalet, træde i Baggrunden. Det forekom-